

udtale mig videre med Hensyn til selve Lovforslaget; men jeg ønsker blot at tillade mig den Bemærkning, inden Forhandlingerne sluttes, at forsaavidt Discusstionen er, som det synes mig, gaaet overmaade langt bort fra sin egentlige Gjenstand, og forskjellige Meninger og Anskuelser ere fremkomne om Punkter, der ikke staae i nogen nærmere Forbindelse med selve Sagen, vilde jeg idetmindste med Hensyn til een af disse Anskuelser maaskee have fundet mig foranlediget til at udtale, at jeg har en derfra noget afvigende Mening, desform jeg ikke maatte finde, at en saadan Forhandling fra Ministeriets Side ikke vilde være passende under denne Sags Behandling.

Jessen: Jeg tør ikke undlade endnu et Dieblik at opholde Thinget. Først skal jeg tillade mig at sige nogle Ord i Anledning af, hvad den meget ærede Ordfører nu sidst yttrede. Det blev dog af ham indrømmet, at Udvalget havde erklæret sig imod en Gjenoplivelse af Kirke-disciplinen; og det var dog egentlig det, jeg meente, nemlig at Ophævelsen af den gamle, vøde Kirke-disciplin maatte anses for eenstybig med Indførelsen af en ny. Det kan være, at jeg har udtrykt mig mindre exact, men Feilen ligger da i Udtrykkene, ikke i Meningen. Dernæst troer jeg ikke at burde undlade ligeledes et Dieblik at opholde mig ved den Omstandighed, at mine Uttringer i denne Sag have givet Anledning til flere og forbausende Misforstaaelser, saaledes især den, der nu paany blev berørt af den meget ærede 3die Landsthingsmand for 11te Kreds (Bloch), som gientog, at jeg ved Sagens første Behandling skulde have talt for Bibeholdelsen af de borgerlige Ewangsmidler, og meente, at jeg nu ved denne Behandling skulde have glemt dette. Det, der maa have givet Anledning til denne Misforstaaelse, var nogle ganske faa Ord, som jeg ansførte i Begyndelsen af mit første Foredrag ved første Behandling, og som ikke gik ud paa videre end paa at antyde — hvad jeg muligviis skal komme tilbage til senere — at man maaskee saae disse borgerlige Ewangsmidler i saadant Lys, saa de syntes fortere, end de ere i Grunden og nøiagtig opfattede, og at man maaskee derfor nu ilde saae meget med uopholdelig og

fuldstændig at ophæve dem istedetfor at tilveiebringe en Overgangstilstand. Mine Ord vare, at hine Midler ikke manglede af Nødsnødvendighed, og disse faa Ord bragte flere af de ærede Talere til aldeles at overse — saa synes mig — Alt, hvad jeg iøvrigt tillod mig at udtale, og hvilket ene og alene var rettet imod Kirke-disciplinen. Dernæst synes det mig, at det maa regnes til Misforstaaelserne, naar man mener, at jeg idag skal have udtalt mig imod enhver Kirke-disciplin; jeg har tværtimod opstillet Muligheden af, at der efter Indførelsen af Kirkeforsætningen vilde kunne holdes en Lov om en ny Kirke-disciplin. Det maa endvidere henføres til Misforstaaelserne, naar man har meent, at jeg skulde have kunnet sigte til nogen Disciplin, som virkelig var uadskillelig fra Kirken. Jeg har sigtet til en saadan, som vi ikke hidtil have vidst noget af i Lyset, og som altsaa ikke har kunnet være uadskillelig fra Kirken. Iøvrigt troer jeg, at, om det endog ikke har været med aldeles tilfredsstillende Resultat, at jeg har bragt det idag Omhandlede paa Bane, saa har dette dog ikke været aldeles uden Frugt. Jeg troer, der er blevet hævet en Deel Tvivl og Betænkkeligheder om, hvorvidt man kan slutte sig til Fleertallets Indstilling eller ikke. Jeg troer, at Erklæringen fra den ærede Minister maa berolige imod Frygten for, at der, saaledes som det synes antydet i Motiverne til Udkastet og i det af mig nævnte Circulaire, skulde blive arbeidet paa en strengere Disciplin end absolut nødvendig. — Naar den ærede 4de Landsthingsmand for 1ste Kreds (Madvig) dog har indrømmet, at Kirke-disciplinen ikke maatte være overladt til den enkelte Præst, men til dennes Foresatte, saa seer jeg ikke, at Sagen derved vilde væsentlig forandres. Hovedsagelig gjælder det, at vi ikke maae blive hjemsogte af en søkelig forandret Praxis i Kirke-disciplinen, og det er indrømmet, at der slet ingen Praxis hidtil har fundet Sted. Jeg gjør mig Forhaabning om, at der ikke vil blive Anledning til at stille Endringsforslag ved 3die Behandling, men skal dog nærmere conferere desangaaende.

Ordføreren: Det er blot en lille Berigtigelse af den ærede Rigsdagsmands Uttringer,